

ІНСТИТУТ ФІЗІОЛОГІЇ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ НАН УКРАЇНИ
ЗАТ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ “ТРУСКАВЕЦЬКУРОРТ”
АСОЦІАЦІЯ ВЧЕНИХ м. ТРУСКАВЦЯ

МЕДИЧНА ГІДРОЛОГІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ

том 10 № 1 2012

Науково-практичний журнал • Виходить 4 рази на рік

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

А.І. Гоженко (головний редактор)
С.В. Івасівка (почесний редактор)
І.Л. Попович (науковий редактор)
О.М. Радченко (заступник редактора)
Г.М. Носова (відповідальний секретар)
В.Я. Березовський
В.Р. Білас
О.А. Гоженко
А.Л. Драновський
Т.А. Золотарьова
В.М. Києнко
В.І. Козьявкін
М.І. Левашов
І.Г. Літовка
О.О. Мойбенко
Б.А. Насібуллін
М.С. Регеда
С.В. Ружило
В.Ф. Сагач
В.В. Стеблюк
О.М. Торохтін
І.С. Флюнт
Р.І. Янчій
В.М. Яцюк

РЕДАКЦІЙНА РАДА

А.І. Гоженко (голова)
К.Д. Бабов (Одеса)
О.А. Владимиров (Київ)
О.Ф. Возіанов (Київ)
G. Ebrard (Paris)
М.М. Каладзе (Євпаторія)
Л.П. Киртич (Ужгород)
В.М. Коваленко (Київ)
А.Г. Литвиненко (Одеса)
М.В. Лобода (Київ)
В.М. Мавродій (Одеса)
В.Г. Міщук (Івано-Франківськ)
І.Р. Мисула (Тернопіль)
С.П. Пасечніков (Київ)
Г.М. Пономаренко (Санкт-Петербург)
H.G. Pratzel (München)
Н.М. Середюк (Івано-Франківськ)
І.С. Сміян (Тернопіль)
Г.І. Стеценко (Новосибірськ)
М.А. Стороженко (Москва)
Л.І. Фісенко (Київ)
М.Р. Хара (Тернопіль)
В.В. Чумаков (Москва)

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 7257 від 30.04.2003 р.

Постановою Президії ВАК України за № 2 - 5/5 від 08.06.2005 р. журнал включений до переліку фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт

Адреса редакції:

82200, м. Трускавець, вул. Помірецька, 51

Тел/Факс: (03247)-5-15-15; 067-392-48-73

E-mail: i.porovych@ukr.net

i.porovych@i.ua

i.porovych@mail.ru

i.l.porovych@gmail.com

skype: i.l.porovych

http://biph.kiev.ua/en?title=Medical_Hydrology_and_Rehabilitation

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Chem_Biol/MedGid/index.html

Видання рекомендовано до друку Вченою радою Інституту фізіології
ім. О.О. Богомольця НАН України (пр. № 5 від 03.04.2012 р.)

Друк: МП "Плеяда", свідоцтво № 16-р від 04.02. 1994 р.

82200, м. Трускавець Львівської обл., вул. Ю. Дрогобича, 1

Формат А 4. Папір друк. № 2. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.

Умов. друк. арк.- 10,0. Наклад 100 прим.

© Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України

© ЗАТ ЛОЗ “Трускавецькурорт”

ЗМІСТ

ОГЛЯДИ

Сірководень та його роль у регуляції судинного тонусу. **Березовський В.Я., Плотнікова Л.М.**

Адипонектин та його роль у внутрішній патології. **Радченко Л.М., Слаба О.Р., Бек Н.С.**

Сучасні досягнення фізіотерапевтичного лікування больового синдрому у хворих із патологічними процесами в щелепно-лицевій ділянці. **Мокрик О.Я., Назаревич М.Р.**

Застосування лікувальних фізичних факторів для лікування та медреабілітації пацієнток з дизгормональними розладами репродуктивного здоров'я. **Бурлака О.В.**

ОРИГІНАЛЬНІ СТАТТІ

Влияние прерывистой нормобарической гипоксической тренировки на эритропоэтическую активность костного мозга и устойчивость к гипоксии. **Левашов М.И., Сафонов С.Л., Чака Е.Г.**

Роль порушень процесів ліпопероксидації та антиоксидантної системи в бронхах в патогенезі експериментального алергічного альвеоліту та їх корекція тіотриазоліном. **Байда М.Л., Регеда М. С., Семенців Н.Г.**

Значення факторів неспецифічного захисту організму на пізніх етапах розвитку пневмонії в умовах стресу та корекція їх тіотриазоліном. **Нестерук С.І.**

Морфологічний контроль терапії постійним магнітним полем (ПМП) гіперергічного запалення в порожнині рота. **Горицький В. М.**

К вопросу лечения посттравматических головных болей. **Шитиков Т.А.**

Стан про- та антиоксидантної систем у тимусі тварин з експериментальним алергічним альвеолітом. **Матолінець Т.М., Матолінець О.М.**

Оценка показателей гормонально-метаболического и адаптационного потенциала у детей онкологической группы после реабилитации на курорте Трускавец. **Поберская В.А., Янченко Т.С., Саранча С.Н., Томашевская Л.М.**

Вплив бальнеотерапії на курорті Трускавець на рівень тестостерону та його пітуїтарний супровід у жінок. **Барияк Л.Г., Горковенко Н.Л., Тимочко О.Б., Гудзан Н.Ф.**

Супутні зміни рівнів в плазмі стероїдних гормонів за різних варіантів впливу бальнеотерапії на курорті Трускавець на рівень тестостерону у жінок. **Горковенко Н.Л., Барияк Л.Г., Мартинюк О.І., Юник Є.В., Головач Л.І.**

Супутні зміни вегетативної регуляції за різних варіантів впливу бальнеотерапії на курорті Трускавець на рівень тестостерону у жінок. **Флюнт І.С., Гребінюк О.В., Горковенко Н.Л., Федюшко О.М., Попова В.І.**

Супутні зміни тироїдного статусу за різних варіантів впливу бальнеотерапії на курорті Трускавець на рівень тестостерону у жінок. **Тимочко О.Б., Горковенко Н.Л., Величко Л.М., Матковська В.В., Головач Л.І., Яремчук Я.М.**

РЕЦЕНЗІЯ

Адаптивна бальнеологія: від експерименту до клініки. *Рецензія на монографію І.Л. Поповича „Стреслімітуючий адаптогенний механізм біологічної та лікувальної активності води Нафтуся”.* **Стеблюк В.В.**

НЕКРОЛОГИ

Пам'яті Людмили Василівної Костюк

Пам'яті Олени Платонівної Костюк

Пам'яті Ольги Миколаївної Харламової

CONTENTS

REVIEWS

Hydrogen sulfide and its role in the vascular tone regulatoin. **Berezovskiy V.A., Plotnikova L.M.**

Adiponectin and its role in internal pathology. **Radchenko L.M., Slaba O.R., Bek N.S.**

Modern achievements in physiotherapy treatment of pain syndrome in patients with pathological processes in maxillofacial area. **Mokryk O. J., Nazarevich M.R.**

Using of therapeutic physical factors for treatment and rehabilitation for patients with dys-hormonal disorders of reproductive health. **Burlaka O.V.**

ORIGINAL PAPERS

Effect of intermittent normobaric hypoxic training on erythropoietic bone marrow activity and resistance to hypoxia. **Levashov M.I., Safonov S.L., Chaka E.G.**

Role of lipid peroxidation processes and antioxidant defense in bronchi during experimental allergic alveolitis development and its correction by thiothiazolini. **Baida M.L., Regeda M.S Sementsiv N.G.**

The value factors of nonspecific protection of the body in the later stages of pneumonia under conditions of stress and correction by thiotriazolyn. **Nesteruk S. I.**

Morphological control of therapy by permanent magnetic paul (pmp) giperergichny inflammation in cavity of mouth. **Goritskiy V. M.**

To question of treatment of postramaticeskikh of head pains. **Shitikov T.A.**

The condition of pro- and antioxidant systems in animals thymus with experimental allergic alveolitis. **Matolinets T.M., Matolinets O.M.**

Estimation of hormonal, metabolic and adaptive capacities of children oncology group after rehabilitation at a resort Truskavets. **Poberskaya V. A., Yanchenko T.S., Sarancha S.M., Tomashevskaya L.M.**

Influence of balneotherapy on spa Truskavets on level of testosterone and its pituitary accompaniment for women. **Barylyak L.G., Horkovenko N.L., Tymochko O.B., Hudzan N.F.**

Concomitant changes of levels in plasma of steroide hormones at different variants of influence of balneotherapy on spa Truskavets on level of testosterone for women. **Horkovenko N.L., Barylyak L.G., Martynyuk O.I., Yunyk Ye.V., Holovach O.I.**

Concomitant changes to vegetative regulation at different variants of influence of balneotherapy on spa truskavets on level of testosterone for women. **Flyunt I.S., Hrebinyuk O.V., Horkovenko N.L., Fedyushko O.M., Popova V.I.**

Concomitant changes of thyroid status at the different variants of influence of balneotherapy on spa Truskavets on the level of testosteron for women. **Timochko O.B., Gorkovenko N.L., Velichko L.M., Matkovska V.V., Golovach L.I., Yaremchuk Ya.M.**

RECENSION

Adaptive balneology: from an experiment to the clinic. *A review is on the monograph of I.L. Popovych „Stresslimiting adaptogene mechanism of biological and medical activity of water Naftussya”.* **Steblyuk V.V.**

OBITUARIES

To memory of Lyudmyla Vasylivna Kostyuk

To memory of Olena Platonivna Kostyuk

To memory of Olga Mykolaivna Kharlamova

УДК 612.015:615.8(075.32)

V.A. BEREZOVSKIY, L.M. PLOTNIKOVA

HYDROGEN SULFIDE AND ITS ROLE IN THE VASCULAR TONE REGULATOIN

We analysed the modern literature about the hydrogen sulfide role in evolution of atmosphere, phylogenesis and possibility the use of its vazodylyatation properties for treatment and rehabilitation in sanatorium-resort terms. The mechanisms of gumoral and reflex action of hydrogen sulfide and sulfides baths are considered, testimonies, relative and absolute contra-indications, are resulted. It was shown that at the correct dosage and account of the initial state of reactivity of patient hydrogen sulfide can be the substantial factor for the local blood stream improvement, the trophic and regeneration processes activating, the whole organism physiological state renewal.

Keywords: *hydrogen sulfide, sulfides baths, clinical effects.*

Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Київ

Дата поступлення: 01.04.2012 р.

УДК: 616.1/3-02: [577.17:611-018.26]

L.M. RADCHENKO, O.R. SLABA, N.S. BEK

ADIPONECTIN AND ITS ROLE IN INTERNAL PATHOLOGY

Adiponectin is a fat tissue cytokine with anti-atherogenic, anti-inflammatory and insulin-sensitizing properties, which predetermine its importance for pathogenesis of obesity and diseases of cardiovascular, digestive and respiratory systems. Its concentration decrease is an independent prognostic factor of arterial hypertension course, insulin resistance and cardiovascular complications. Adiponectin level correction can be considered a new therapeutic target and demands experimental and clinical investigations. There is a literature review on the topic of adiponectin in this article.

Keywords: *adiponectin, adipocytokin*

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів

Дата поступлення: 20.02.2012 р.

УДК: 18.52/528:616.8 – 009.62] – 085.8

O. J. MOKRYK, M.R. NAZAREVICH

MODERN ACHIEVEMENTS IN PHYSIOTHERAPY TREATMENT OF PAIN SYNDROME IN PATIENTS WITH PATHOLOGICAL PROCESSES IN MAXILLOFACIAL AREA

The article deals with a literary review of modern methods of physiotherapy treatment of pain syndrome in patients with pathological processes of inflammatory and traumatic genesis in maxillofacial area and prosopalgia. The analysis of the results obtained by the authors was given. The own methods of physical therapy of pain syndrome were described.

Keywords: *pain, inflammation, traumatic injuries of the jaws, prosopalgias, physiotherapy.*

Контактний телефон: моб. +380677698176 - Олег Ярославович

Електронна пошта: zahn2008@ukr.net

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів

Дата поступлення: 25.03.2012 р.

УДК 618.17 + 616-08

O.V. BURLAKA

USING OF THERAPEUTIC PHYSICAL FACTORS FOR TREATMENT AND REHABILITATION FOR PATIENTS WITH DYS-HORMONAL DISORDERS OF REPRODUCTIVE HEALTH

The review is devoted to modern data on the principles of using the therapeutic physical factors in the treatment and rehabilitation for patients with dyshormonal impaired of reproductive health at the hospital and sanatorium stage. A classification of physical therapeutic factors has presented with respect to their effect on the hormonal homeostasis.

Keywords: *dyshormonal disorders, physiotherapy, balneology, spa.*

УкрНДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України, Одеса

Дата поступлення: 27.03.2012 р.

УДК 612.1:616.152.21

M.I. LEVASHOV, S.L. SAFONOV, E.G. CHAKA

EFFECT OF INTERMITTENT NORMOBARIC HYPOXIC TRAINING ON ERYTHROPOIETIC BONE MARROW ACTIVITY AND RESISTANCE TO HYPOXIA

It was studied the influence of intermittent normobaric hypoxia (INH) on the erythropoietic bone marrow activity and resistance to acute hypoxia in 76 male Wistar rats aged 3, 6 and 9 months. As a criteria of the erythropoietic bone marrow activity was used the indicators of the reticulocytosis intensity and the fetal hemoglobin content in peripheral blood before and after INH training. Individual rats resistance to hypoxia was determined by the time of first appearance of agonal breath when climbing in the pressure chamber on conditional height of 12000 m above sea level. It was found that INH training raised of rats resistance to acute hypoxia. This effect was clearly pronounced time dependence. The resistance to hypoxia increase the maximally after 2 weeks of exposure INH. The intensity of reticulocytosis and erythropoietic bone marrow activity in resistant to hypoxia rats was significantly higher than in nonresistant to hypoxia rats. Age-related differences in the level of reticulocytosis after INH training showed that activation of releasing factors of the physiological circuit: hypoxia - erythropoietin – reticulocytosis, occurred faster in young rats than in adult animals. The effectiveness of hypoxic stimulation of erythropoiesis in nonresistant to hypoxia animals was significantly less. This meant that their genetic program of physiological activation of the bone marrow regeneration under the influence of hypoxia has been implemented with a delay or at a lower level. The greatest amount of HbF was obtained in the blood of resistance to hypoxia rats both before and after exposure to INH training. This fact suggested that level of resistance to hypoxia in adult rats may be related to differences in degree of repression of the gene encoding the biosynthesis of HbF and the effectiveness of hypoxic induction its expression.

Keywords: *intermittent normobaric hypoxia, reticulocytes, fetal hemoglobin, resistance to hypoxia.*

Институт физиологии им. А.А. Богомольца НАН Украины, г. Киев

Дата поступления 10.01.2012 г.

УДК:616.24-002-008.6-056.3-057-092:612.015.11]-085.274.

M.L. BAIDA, M.S. REGEDA, N.G. SEMENTSIV

ROLE OF LIPID PEROXIDATION PROCESSES AND ANTIOXIDANT DEFENSE IN BRONCHI DURING EXPERIMENTAL ALLERGIC ALVEOLITIS DEVELOPMENT AND ITS CORRECTION BY THIOTHIAZOLINI

In the work was investigated the state of prooxidant and antioxidant systems in bronchi of guinea pigs with experimental allergic alveolitis. Lipid peroxidation is progressively activated depend on duration of experimental model of disease. State of antioxidant system has different variations: on the beginning of AA development we observed increase of activity of PO, SOD, CP, KT, later is decreasing of this enzymes that means about exaustation of AOS compensatory mechanisms. Usage of thiothiasolini led to decrease activity of lipid peroxidation and activation of antioxidant defens.

Keywords: *experimental allergic alveolitis, lipid peroxidation, antioxidant system, thiothiasolini.*

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, кафедра патологічної фізіології, м. Львів

Дата поступления: 15.02.2012 р.

УДК:616.24-002-092.9-078.75-085.274

S. I. NESTERUK

THE VALUE FACTORS OF NONSPECIFIC PROTECTION OF THE BODY IN THE LATER STAGES OF PNEUMONIA UNDER CONDITIONS OF STRESS AND CORRECTION BY THIOTRIAZOLYN

In this paper the importance the value indicator of neutrophils damage, phagocytic activity of leukocytes in the blood in the later stages of development of experimental pneumonia under conditions of stress and correction of these indicators by thiotriazolyn use were studied.

Keywords: *exsperimental pneumonia, immobilization stress, thiotriazolyn, phagocytar activity of leucocytes, indicator of neutrophils damage.*

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, м. Львів

Дата поступления: 10.03.2012 р.

V. M. GORITSKIY

**MORPHOLOGICAL CONTROL OF THERAPY BY PERMANENT MAGNETIC PAUL (PMP)
GIPERERGICHNY INFLAMMATION IN CAVITY OF MOUTH**

The article presents the results of studying the dynamics of morphological changes during an inflammatory processes in the cavity of mouth of sensitized rats under act of permanent magnetic field.

Keywords: *permanent magnetic field, model of inflammation, morphology.*

Адреса для листування: Горицький В. М., вул. Тарнавського, 99/4, м. Львів

Електронна пошта: gvm1945@gmail.com

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів

Дата поступлення: 20.12.2011 р.

УДК 616.714+616.831]-001-036

T.A. SHITIKOV

TO QUESTION OF TREATMENT OF POSTRAMATICHESSKIKH OF HEAD PAINS

Clause is devoted to brief supervision over efficiency of rehabilitation of patients with brain traumatic syndrome. The author used different methods of analysis for diagnostics and dynamic supervision over sportsmen at treatment by various manipulative techniques of physical therapy. It has been found the application of manual therapy and physical techniques in comparison with the methods of Craniosacral Therapy.

Keywords: *brain traumatic syndrome, physical rehabilitation, craniosacral therapy, manual therapy.*

Днепропетровский медицинский институт традиционной и нетрадиционной медицины,
г. Днепропетровск

Дата поступлення: 20.02.2012 р.

УДК 616.24-002-056.3:616.438]-092.9

T.M. MATOLINETS, O.M. MATOLINETS

**THE CONDITION OF PRO- AND ANTIOXIDANT SYSTEMS IN ANIMALS THYMUS WITH
EXPERIMENTAL ALLERGIC ALVEOLITIS**

In the work has been studied prooxidant and antioxidant systems in the thymus of guinea pigs with experimental allergic alveolitis on 74-th, 84-th and 94-th day of the experiment. After the experiments it was found a gradual decrease in the activity of antioxidant enzymes and increasing the level of diene conjugates and malonic dialdehyde, which can be important in the mechanism of formation of allergic alveolitis.

Keywords: *experimental allergic alveolitis, antioxidant system, thymus.*

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, кафедра патологічної фізіології, м. Львів

Контактний телефон: +38097 907 19 71

Дата поступлення: 13.03.2012 р.

УДК 615.327.03: 616-006-053.2

V. A. POBERSKAYA, T. S. YANCHENKO, S. M. SARANCHA, L. M. TOMASHEVSKA

**ESTIMATION OF HORMONAL, METABOLIC AND ADAPTIVE CAPACITIES OF CHILDREN
ONCOLOGY GROUP AFTER REHABILITATION AT A RESORT TRUSKAVETS**

We assessed the efficiency of sanatorium rehabilitation in Truskavets in 74 children after a 5-year period of remission of malignant tumors with concomitant diseases of the kidneys, urinary tract, hepatobiliary system. The effect of drinking mineral water Naftusya course on clinical and hormonal-metabolic status and the adaptability of the organism has been established.

Key words: *malignant tumors, rehabilitation, resort Truskavets.*

Дитячий санаторій „Джерело” МОЗ України, м. Трускавець

Дата поступлення: 27.02.2012 р.

УДК 616.4 + 616 (075) + 616-08-035

L.G. BARYLYAK, N.L. HORKOVENKO, O.B. TYMOCHKO, N.F. HUDZAN

INFLUENCE OF BALNEOTHERAPY ON SPA TRUSKAVETS ON LEVEL OF TESTOSTERONE AND ITS PITUITARY ACCOMPANIMENT FOR WOMEN

In the clinical physiological looking after 100 women 20-40 years with combinative chronic pathology of the digestive and genesial systems influence of course of standard balneotherapy on spa Truskavets on level of testosterone in plasma and concomitant changes of maintenance of gonadotropic hormones lutropin, follitropin and prolactin is studied. It is set that character and expressed of balneoeffect is conditioned by the initial level of testosterone in plasma. In particular, for 56 women testosterone rises from the lower area of norm to middle one, while at 13, with initial testosterone at the level of overhead area of norm, its increase considerably is less expressed. Opposite, at 11 patients with moderate and at 20 - with considerable hypertestosteronemia its level goes down, almost arriving at the high bound of norm in first case. Considerable correlation is exposed between the levels of testosterone and lutropin, testosterone and follitropin, and also by their changes under influence of balneotherapy, while in regard to prolactin of connection expressed weaker.

Keywords: *testosterone, lutropin, follitropin, prolactin, women, balneotherapy, Truskavets.*

Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, м. Трускавець

ЗАТ "Трускавецькурорт", м. Трускавець

ЗАТ СГК "Дніпро-Бескид", м. Трускавець

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка МОНМС України, м. Дрогобич

Дата поступлення: 05.03.2012 р.

УДК 616 (075) + 616-08-035

N.L. HORKOVENKO, L.G. BARYLYAK, O.I. MARTYNYUK, YE.V. YUNYK, O.I. HOLOVACH

CONCOMITANT CHANGES OF LEVELS IN PLASMA OF STEROIDE HORMONES AT DIFFERENT VARIANTS OF INFLUENCE OF BALNEOTHERAPY ON SPA TRUSKAVETS ON LEVEL OF TESTOSTERONE FOR WOMEN

In the clinical physiological looking after 100 women 20-40 years with combinative chronic pathology of the digestive and genesial systems is studied influence of course of standard balneotherapy on spa Truskavets on the concomitant changes of maintenance in plasma of steroide hormones estradiol, progesterone, cortisol and aldosterone at the different initial levels of testosterone. Close lines are exposed cross-correlation connections between testosterone and maintenance in plasma of estradiol and cortisol and moderate - with progesterone (line) and aldosterone (reverse). Dynamics of testosterone under influence of balneotherapy closely straight correlates with the changes of levels of cortisol and estradiol and mildly inversely - with the dynamics of aldosterone, while with the dynamics of progesterone connection has nonlinear character.

Keywords: *testosterone, estradiol, progesterone, cortisol, aldosterone, women, balneotherapy, Truskavets.*

ЗАТ СГК "Дніпро-Бескид", м. Трускавець

Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, м. Трускавець

ЗАТ "Трускавецькурорт", м. Трускавець

Дата поступлення: 05.03.2012 р.

УДК 616 (075) + 616-08-035

I.S. FLYUNT, O.V. HREBINYUK, N.L. HORKOVENKO, O.M. FEDYUSHKO, V.I. POPOVA

CONCOMITANT CHANGES TO VEGETATIVE REGULATION AT DIFFERENT VARIANTS OF INFLUENCE OF BALNEOTHERAPY ON SPA TRUSKAVETS ON LEVEL OF TESTOSTERONE FOR WOMEN

In the clinical physiological looking after 100 women 20-40 years with combinative chronic pathology of the digestive and genesial systems influence of course of standard balneotherapy on a resort Truskavets on concomitant changes to the vegetative adjusting at the different initial levels of testosterone is studied. A close line is exposed cross-correlation connection between maintenance in plasma of testosterone and sympathetic tone and moderate inverse connection - with vagal tone in default of connections of testosterone with the humoral channel of regulation and vegetative reactivity. Dynamics of testosterone under influence of balneotherapy closely straight correlates with the changes of sympathetic tone, and connections with the changes of other parameters to the vegetative regulation have nonlinear character.

Keywords: *testosterone, vegetative regulation, women, balneotherapy, Truskavets.*

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка МОНМС України, м. Дрогобич
ЗАТ "Трускавецькурорт", м. Трускавець
ЗАТ СГК "Дніпро-Бескид", м. Трускавець

Дата поступлення: 05.03.2012 р.

УДК 616 (075) + 616-08-035

O.B. TYMOCHKO, N.L. HORKOVENKO, L.M. VELYCHKO, V.V. MATKOVSKA, L.I. HOLOVACH, YA.M. YAREMCHUK

CONCOMITANT CHANGES OF THYROIDE STATUS AT DIFFERENT VARIANTS OF INFLUENCE OF BALNEOTHERAPY ON SPA TRUSKAVETS ON LEVEL OF TESTOSTERONE FOR WOMEN

In the clinical physiological looking after 100 women 20-40 years with combinative chronic pathology of the digestive and genesial systems is studied influence of course of standard balneotherapy on spa Truskavets on the concomitant changes of maintenance in plasma of thyrotropin, thyroglobulin, thyroxin and triiodthyronin at the different initial levels of testosterone. Close lines are exposed cross-correlation connections between testosterone and maintenance in plasma of thyrotropin and thyroxin and moderate - with triiodthyronin (line) and thyroglobulin (reverse). Dynamics of testosterone under influence of balneotherapy closely straight correlates with the changes of levels of thyrotropin and thyroxin and mildly - with the dynamics of triiodthyronin, while with the dynamics of thyroglobulin connection has nonlinear character.

Keywords: *testosterone, thyrotropin, thyroglobulin, thyroxin, triiodthyronin, women, balneotherapy, Truskavets.*

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка МОНМС України, м. Дрогобич
ЗАТ "Трускавецькурорт", м. Трускавець
ЗАТ СГК "Дніпро-Бескид", м. Трускавець

Дата поступлення: 05.03.2012 р.

V.V STEBLYUK

ADAPTIVE BALNEOLOGY: FROM EXPERIMENT TO CLINIC

Review of the monograph I.L. Popovich "Streslimiting adaptogene mechanism of biological and therapeutic activity of water NAFTUSSYA"

Keywords: *adaptive balneology, streslimiting, adaptogene mechanism, biological and therapeutic activity of water "NAFTUSSYA", Truskavets.*

Дата поступлення: 20.02.2012 р.
